

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 3 Μαρτίου 2021, με την εξής σύνθεση: Νικόλαος Σαββίδης, Πρόεδρος, Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου και Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Μέλη, δυνάμει της με αρ. 289/2021 Πράξης Προέδρου του Κλιμακίου

Για να εξετάσει την Προδικαστική Προσφυγή του άρθρου 360 του ν. 4412/2016, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 256/02-02-2021 του οικονομικού φορέα ..., που κατοικοεδρεύει στην ..., επί της οδού ..., αρ. ...

Κατά του Δήμου ..., που εδρεύει στο ..., επί της οδού ..., αρ ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την κρινόμενη προσφυγή ζητείται να ακυρωθεί η με αριθμό πρωτοκόλλου .../...20... και ΑΔΑΜ ... διακήρυξη, με την οποία ο καθ' ου Δήμος προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων σχετικά με την «Προμήθεια και τοποθέτηση προκαλλιεργημένου υβριδικού χλοοτάπητα στο αθλητικό κέντρο ...», συνολικού προϋπολογισμού 331.240,00€, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) ανά είδος.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή, Νικόλαο Σαββίδα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο και αποφάσισε τα εξής

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής καταβλήθηκε και δεσμεύτηκε το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ...), ποσού 1.656,20€, που αναλογεί στο προβλεπόμενο κατά τις ως άνω διατάξεις ποσοστό 0,5% επί της, χωρίς ΦΠΑ, προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης.

2. Επειδή, η κρινόμενη προσφυγή ανατέθηκε στο 2^ο Κλιμάκιο της ΑΕΠΠ με το από 02-02-2020 ηλεκτρονικό μήνυμα του Προέδρου της Αρχής.

3. Επειδή, ο Δήμος ... (στο εξής καλούμενος στην παρούσα «Δήμος» ή «αναθέτουσα αρχή»), με τη με αριθμό πρωτοκόλλου .../....20... διακήρυξή του προκήρυξε ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων σχετικά με την «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΜΕΝΟΥ ΥΒΡΙΔΙΚΟΥ ΧΛΟΟΤΑΠΗΤΑ ΣΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ...», συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 410.737,60 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει τιμής. Το αντικείμενο της σύμβασης είναι η προμήθεια και τοποθέτηση προκαλλιεργημένου υβριδικού χλοοτάπητα με την υποδομή του, εμβαδού 7.000 m², στο γήπεδο ποδοσφαίρου στο ..., του Δήμου Τα προς προμήθεια είδη κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου Δημοσίων Συμβάσεων (CPV) ... και συμπληρωματικού CPV ..., κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας, όμως, μπορεί να συμμετέχει στην διαγωνιστική διαδικασία υποβάλλοντας προσφορά για το σύνολο της προμήθειας, καθώς η σύμβαση δεν υποδιαιρείται σε τμήματα. Η διακήρυξη του διαγωνισμού αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 29-12-2020 με Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) ..., ο δε διαγωνισμός διεξάγεται μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ, υπό το συστημικό αριθμό Στη διακήρυξη του ως άνω διαγωνισμού, τέλος, ορίστηκε ότι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών είναι η 9^η Φεβρουαρίου 2021, η υποβολή προσφορών όμως, όπως και συνολικά η πρόοδος του διαγωνισμού, ανεστάλη μέχρι την έκδοση της παρούσας με τη με αριθμό Α24/2021 Απόφαση της ΑΕΠΠ. Κατά της διακήρυξης του ως άνω διαγωνισμού στρέφεται ο προσφεύγων, για τους λόγους και με τους ειδικούς ισχυρισμούς που αναπτύσσονται στη με ΓΑΚ 256/2021 προσφυγή του.

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου με το οποίο η σύμβαση επιγράφεται (προμήθεια), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, (331.240,00€) και της νομικής φύσης του καθ' ου Δήμου που διενεργεί το διαγωνισμό και των δραστηριοτήτων που ασκεί εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπάγεται όμως και στις διατάξεις του ν. 4412/2016 και

δη του Βιβλίου Ι αυτού. Συνακόλουθα, και λαμβανομένου υπόψη και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας (αποστολή για δημοσίευση προκήρυξης του έργου στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 29-12-2020), η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 345 παρ. 1 και την παρ. 7 του άρθρου 379 του νόμου αυτού, όπως ισχύουν, η δε Α.Ε.Π.Π. ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Επειδή, η προσφυγή ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του π.δ. 39/2017, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 αυτού και την παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, είναι δε και εμπρόθεσμη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ' του π.δ. 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4412/2016, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 29-12-2020 και η προσφυγή ασκήθηκε στις 22-01-2021.

6. Επειδή, κατά τα διαλαμβανόμενα στην προσφυγή, ο προσφεύγων εξειδικεύεται στην κατασκευή / ανακατασκευή και στη συντήρηση ποδοσφαιρικών γηπέδων με φυσικό, υβριδικό και συνθετικό χλοοτάπητα, στο πλαίσιο δε της επαγγελματικής του δραστηριότητας έχει εκτελέσει τα τελευταία 20 χρόνια πλήθος αντίστοιχων με τη δημοπρατούμενη συμβάσεων. Παρόλο λοιπόν που στο πλαίσιο της επαγγελματικής του δραστηριότητας επιθυμεί να συμμετάσχει στον επίμαχο διαγωνισμό, ωστόσο στη διακήρυξη περιελήφθησαν όροι που εμποδίζουν τη συμμετοχή του σε αυτόν και έχουν τεθεί κατά παράβαση του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού και της αρχής της διαφάνειας. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων θεμελιώνει γενικό έννομο συμφέρον, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, να βάλλει κατά της προσβαλλόμενης διακήρυξης. Το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος, ωστόσο, κατά την έννοια που παραπάνω γίνεται δεκτό ότι γενικώς έχει, επιβάλλεται να είναι άμεσο και ενεστώς, επί κάθε μίας επικαλούμενης πλημμέλειας της διακήρυξης, επομένως ελέγχεται και κατά την εξέταση εκάστου κατ' ιδίαν λόγου της υπό εξέταση προσφυγής.

7. Επειδή, ειδικότερα ο προσφεύγων ισχυρίζεται τα εξής: 1) Η προβλεπόμενη στον όρο 2.2.7 της διακήρυξης (Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης) απαίτηση οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό φορείς να προσκομίσουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ISO 9001:2015, 14001:2015, 45001:2018, 50001:2018 και 37001:2016, ή ισοδύναμα σε ισχύ, με πεδίο εφαρμογής τη μελέτη, εγκατάσταση και συντήρηση υβριδικού χλοοτάπητα σε αθλητικές εγκαταστάσεις και εμπορία συναφών ειδών, καθώς και η στο άρθρο 1^ο της συγγραφής υποχρεώσεων, παρ. 1 - 5, απαίτηση κάποια από αυτά τα πιστοποιητικά (ISO 9001, 14001, 45001:2018, 50001:2018), καθώς και το ISO 39001:2012, επί ποινή αποκλεισμού, να τα διαθέτει και ο παραγωγός του υβριδικού συστήματος του χλοοτάπητα, δηλαδή η φυτωριακή μονάδα στην οποία έχει εγκατασταθεί το προσφερόμενο προϊόν, είναι ιδιαίτερα δυσανάλογες και άσχετες ως προς το αντικείμενο του διαγωνισμού, περιορίζουν παράνομα και αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό, καθιστώντας ανέφικτη, άλλως δυσχερή, την υποβολή εκ μέρους του προσφεύγοντος προσήκουσας προσφοράς και για τον λόγο αυτό οι επίμαχοι όροι της διακήρυξης και η ίδια η διακήρυξη θα πρέπει να ακυρωθούν. 2) Η εξαντλητικότερη περιγραφή των προδιαγραφών για το προς προμήθεια είδος, στη με αρ. .../20... μελέτη σχετικά με τον διαγωνισμό, καθώς και οι προϋποθέσεις πλήρωσής του από κάθε ενδιαφερόμενο να συμμετάσχει στον διαγωνισμό που, εκ τοις πράγμασι, δεν δύναται να εκπληρωθούν εντός των χρονικών περιθωρίων που τίθενται, περιορίζουν παρανόμως υπέρμετρα των ανταγωνισμό, αποθαρρύνοντας ή και αποκλείοντας εξ αρχής οικονομικούς φορείς, όπως ο προσφεύγων που δραστηριοποιούνται στο αντικείμενο του διαγωνισμού, διαθέτοντας την πείρα και τις δυνατότητες να εκτελέσουν παρόμοιες συμβάσεις και για τον λόγο αυτό οι επίμαχοι όροι της διακήρυξης και η ίδια η διακήρυξη θα πρέπει να ακυρωθούν. 3) Ο προβλεπόμενος στο άρθρο 1, παρ. 8, του τεύχους της ειδικής συγγραφής υποχρεώσεων όρος περί προσκόμισης πρωτότυπης βεβαίωσης της εταιρείας που στο φυτώριό της θα εγκατασταθεί και προετοιμαστεί το υβριδικό σύστημα περί διαθεσιμότητας, προκαλεί σύγχυση και ως εκ τούτου αδυναμία υποβολής έγκυρης προσφοράς εκ μέρους του, καθ' ότι μέχρι αυτό το σημείο η διακήρυξη απαιτεί από τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς να έχουν ήδη καλλιεργήσει και να έχουν διαθέσιμο τον προκατασκευασμένο υβριδικό χλοοτάπητα και μάλιστα σύμφωνα

με τις τεχνικές προδιαγραφές «να υπάρχει ήδη σε αδειοδοτημένη φυτωριακή μονάδα, να έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες εργασίες όπως πλήρωση του με ειδική άμμο, παρόμοιας σύστασης με αυτή που θα τοποθετηθεί στο υπόστρωμα του γηπέδου, να έχει σπαρθεί με μείγμα σπόρου έρπουσας ποικιλίας και να έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες εργασίες συντήρησης» (σελίδα 7 μελέτης). Με άλλα λόγια, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι δεν είναι σαφές αν πρέπει να έχει ήδη έτοιμο τον προς προμήθεια χλοοτάπητα, με όλες τις δυσκολίες που αυτό συνεπάγεται, ή αν αυτός μπορεί να παραχθεί μετά την υπογραφή της σύμβασης. Επομένως, η ασάφεια και η αντιφατικότητα αυτή της διακήρυξης είναι ιδιαιτέρως κρίσιμη για τη συμμετοχή του προσφεύγοντος στον διαγωνισμό, συμμετοχή που καθίσταται αδύνατη λόγω της αδυναμίας που του προκαλούν να καταθέσει τη βέλτιστη, κατά την κρίση του, προσφορά, παρόλο που έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί, σε περίπτωση που τελικώς η παραγωγή του ζητούμενου χλοοτάπητα δύναται να γίνει μετά την υπογραφή της σύμβασης. Σημειώνει δε σχετικά ο προσφεύγων ότι προς άρση αυτής της ασάφειας και αντιφατικότητας, απηύθυνε και σχετικό διευκρινιστικό ερώτημα (με ημερομηνία υποβολής την 22.01.2021) προς την αναθέτουσα αρχή. 4) Τέλος, η σύμβαση έχει λανθασμένως χαρακτηριστεί ως προμήθεια, αφού η προμήθεια του απαιτούμενου χλοοτάπητα αποτελεί το δευτερεύον αντικείμενο της σύμβασης, καθώς απαιτούνται εξειδικευμένες εργασίες τοποθέτησής του, προκειμένου το προς προμήθεια υλικό να καταστεί πλήρως λειτουργικό. Με τον τρόπο αυτό όμως διευρύνεται παρανόμως και ανεπιτρεπτως ο διαγωνισμός και σε απλούς προμηθευτές, ήτοι μη εργολήπτες, παρόλο που οι απλοί προμηθευτές δεν διαθέτουν την απαραίτητη επαγγελματική κατάρτιση να εκτελέσουν τις ανωτέρω αναγκαίες εργασίες, επιλογή που τον βλάπτει ως διατηρούντος εργοληπτική επιχείρηση, εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ με αρ. 20241.

8. Επειδή, εξάλλου, ο καθ' ου Δήμος την 01-02-2021 κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ το με αρ. πρωτ. 651/01-02-2021 έγγραφο του Δημάρχου του, με το οποίο κοινοποιεί τις απόψεις του επί της προσφυής, στις οποίες για τους λόγους που σε αυτές αναπτύσσονται ζητείται η απόρριψη της. Συγκεκριμένα, ο Δήμος ισχυρίζεται τα εξής: 1) Δυνάμει του από 28.01.2021 υπ' αριθ. πρωτ. 596/2021 εγγράφου χορηγήθηκαν διευκρινίσεις προς τους συμμετέχοντες του διαγωνισμού κατόπιν υποβολής σχετικού ερωτήματος οικονομικού φορέα,

σύμφωνα με τις οποίες «Η απαίτηση που προβλέπεται από την διακήρυξη στο άρθρο 2.2.7., λόγω του ότι εκ παραδρομής έχει αναγραφεί στο αντικείμενο πιστοποίησης των ISO (ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018, ISO 50001:2018, ISO 37001:2016) η «Μελέτη», δεν αποκλείει οικονομικό φορέα που στα προαναφερόμενα ISO δεν έχει στο αντικείμενο πιστοποίησης τους την «Μελέτη». Δοθέντος ότι το περιεχόμενο των χορηγηθέντων διευκρινίσεων στο πλαίσιο του διαγωνισμού ενσωματώνεται στο κανονιστικό του πλαίσιο και συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη, μετά δε την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας για την παραδεκτή προσβολή τους από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, καθίστανται ουσιώδεις όροι του κανονιστικού κειμένου, εισάγοντες την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής για την αποδοχή των προσφορών που υποβλήθηκαν σε συμμόρφωση των οικονομικών φορέων με τις χορηγηθείσες διευκρινίσεις, ως εκ τούτου, καθίσταται σαφές ότι για την πληρότητα της προσφοράς των οικονομικών φορέων δεν απαιτείται η προσκόμιση ISO με πεδίο εφαρμογής τη «Μελέτη», επομένως το σκέλος του πρώτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής, με το οποίο πλήττεται ο όρος της διακήρυξης για την εισαγωγή απαίτησης προσκόμισης ISO με πεδίο εφαρμογής και την «Μελέτη» καθίσταται αβάσιμο. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός περί της παραβίασης της αρχής της νομιμότητας ως προς την απαίτηση της διακήρυξης με την οποία ο οικονομικός φορέας πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό διασφάλισης ποιότητας ISO 50001:2018 προβάλλεται πρωτίστως απαραδέκτως, δοθέντος ότι ο προσφεύγων συνομολογεί την εκ μέρους του πλήρωση της προϋπόθεσης. Ομοίως, οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος που αφορούν στις απαιτήσεις πιστοποίησης ποιότητας ISO 9001, 14001, 45001:2018, 50001:2018 και 39001 για την φυτωριακή μονάδα επίσης προβάλλονται απαραδέκτως, δοθέντος ότι από το περιεχόμενο της προδικαστικής προσφυγής δεν εξειδικεύεται το έννομο συμφέρον του οικονομικού φορέα, ιδίως δε ουδόλως ισχυρίζεται ότι δεν δύναται να συνεργαστεί με φυτώριο που πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Επικουρικά, εκτίθενται και τα εξής: Οι ως άνω αιτιάσεις τυγχάνουν αβάσιμες καθώς για τις μεν πιστοποιήσεις ISO 9001, 14001, 45001:2018 στην συντριπτική πλειοψηφία οι φυτωριακές μονάδες διαθέτουν τούτες, το δε πιστοποιητικό ISO 50001, που αφορά στη διαχείριση ενέργειας συνδέεται άμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης, αποτελώντας ουσιαστικό κριτήριο, υπό την

άποψη ότι το ζητούμενο είδος αφορά σε χλοοτάπητα, ο οποίος έχει καλλιεργηθεί προηγουμένως σε φυτώριο ή θα καλλιεργηθεί και εν συνεχεία μεταφέρεται στο γήπεδο προς τοποθέτηση. Αντίστοιχα, το πιστοποιητικό ISO 39001 συνδέεται με το αντικείμενο της σύμβασης, υπό το πρίσμα ότι ο υβριδικός χλοοτάπητας είναι προϊόν το οποίο απαιτεί ιδιαίτερο χειρισμό ως προς την φόρτωση του αλλά κυρίως την μεταφορά του με ειδικές συνθήκες θερμοκρασίας. Με τις απόψεις του τέλος ο καθ' ου Δήμος διευκρινίζει ότι η ως άνω απαίτηση πληρούται είτε με πιστοποίηση της φυτωριακής μονάδας είτε του ίδου του αναδόχου είτε οποιασδήποτε μεταφορικής εταιρείας διαθέτει τα κατάλληλα οχήματα και είναι εφοδιασμένη με ISO 39001. 2) Υπάρχουν πολυάριθμες εταιρείες παραγωγής υβριδικού χλοοτάπητα, αλλά και φυτώρια, που καλλιεργούν το ζητούμενο είδος. Συνεπώς, οι αντίθετοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα, ήτοι ότι το συγκεκριμένο είδος παράγεται μόνο κατά παραγγελία και πως η συνήθης μέθοδος συνίσταται στην σπορά του χλοοτάπητα απευθείας στο γήπεδο, τυγχάνουν αβάσιμοι. Αντίστοιχα, η ζητούμενη ποικιλία ... του χλοοτάπητα είναι συνήθης ποικιλία, ιδανική για γήπεδα ποδοσφαίρου, η δε απαίτηση για την κατάθεση βεβαίωσης από την προμηθεύτρια εταιρεία του υβριδικού χλοοτάπητα ετέθη προκειμένου να εξασφαλισθεί η επιτυχής καλλιέργεια του προϊόντος. Όπως, εξάλλου, διευκρινίστηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 650/01-02-2021 έγγραφο, για την πλήρωση της προϋπόθεσης του αρ. 7 της Συγγραφής Υποχρεώσεων «...η απαίτηση καλύπτεται εφόσον η πρωτότυπη βεβαίωση του οίκου παραγωγής του συνθετικού χλοοτάπητα αναφέρει ότι είναι ο προμηθευτής της εταιρείας παραγωγής του προκαλλιεργημένου υβριδικού συστήματος και ότι το τελικό προϊόν του υβριδικού συστήματος χλοοτάπητα πληροί όλες τις προδιαγραφές παραγωγής του». Περαιτέρω, με το υπ' αριθ. πρωτ. 591/28.01.2021 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, καθίσταται σαφές ότι η προσκόμιση δείγματος που προβλέπεται με το άρθρο 1 στοιχ. 18 της Συγγραφής Υποχρεώσεων ζητείται «...για να γίνει μακροσκοπική εξέταση του συνολικού συστήματος υβριδικού χλοοτάπητα, δηλαδή η συνύπαρξη των φυτών φυσικού χλοοτάπητα με τις ίνες του συνθετικού καθώς και για την ομοιόμορφη ανάπτυξη του ριζικού συστήματος σε όλη την επιφάνεια του δευτερευόντως υποστρώματος (πέλος). Άρα το προσκομισθέν δείγμα θα είναι αποδεκτό, με την προϋπόθεση ότι ο συνθετικός χλοοτάπητας θα έχει τις τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης, ενώ η

ποικιλία φυσικού χλοοτάπητα και του εδαφικού υποστρώματος μπορεί να είναι παρόμοια, δεδομένου ότι αφ ενός οι περισσότερες εταιρείες παραγωγής στον συνθετικού χλοοτάπητα διαθέτουν έτοιμο προκαλλιεργημένο υβριδικό χλοοτάπητα για γήπεδα και για δειγματισμό και αφετέρου η σύσταση του εδαφικού αλλά και το μείγμα των σπόρων είναι κατά κανόνα αυτό που χρησιμοποιείται για γήπεδα ποδοσφαίρου.» Αντίστοιχα, για τις απαιτήσεις που εισάγονται με τους όρους 6.5 της διακήρυξης και του αρ. 1 αριθ. 18 της Συγγραφής Υποχρεώσεων, στο περιεχόμενο του ίδιου ως άνω εγγράφου (αριθ. πρωτ. 591/28.01.2021) διευκρινίζεται ότι: «...Το εδαφικό υπόστρωμα και τα φυτά του φυσικού χλοοτάπητα δεν θα αξιολογηθούν βάσει των δειγμάτων, στο εν λόγω στάδιο του διαγωνισμού, δοθέντος ότι ο έλεγχος για την πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών του εδαφικού υποστρώματος και φυτών χλοοτάπητα εξασφαλίζεται με την δυνατότητα της Υπηρεσίας, μετά την σύναψη της σύμβασης, να επισκεφθεί το φυτώριο που έχει εγκατασταθεί, καλλιεργηθεί και αναπτυχθεί το σύστημα του προκαλλιεργημένου υβριδικού χλοοτάπητα, για έλεγχο της ποιότητας όλων των παραμέτρων της μελέτης, μεταξύ άλλων του εδαφικού υποστρώματος και των φυτών του χλοοτάπητα.». Τέλος, η απαίτηση του άρθρου 1 στοιχ. 16 της Συγγραφής Υποχρεώσεων περί βεβαίωσης καλής εκτέλεσης από ιδιοκτήτη έργου, από την οποία να προκύπτει η τοποθέτηση του συγκεκριμένου είδους υβριδικού χλοοτάπητα δεν συνιστά κριτήριο επαγγελματικής εμπειρίας, αλλά αφορά στην απόδειξη ότι ο συγκεκριμένος τύπος - μοντέλο - χλοοτάπητα έχει τοποθετηθεί σε γήπεδο όπου διεξάγονται επαγγελματικοί αγώνες ποδοσφαίρου, προκειμένου να εξασφαλισθεί όχι το προσφερόμενο είδος έχει ανταποκριθεί σε υψηλές απαιτήσεις, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά του. Περαιτέρω, από τον όρο του αρ. 1 στοιχ. 16 της Συγγραφής Υποχρεώσεων συνάγεται ότι η απαίτηση αφορά στην τοποθέτηση του χλοοτάπητα ένα (1) τουλάχιστον έτος πριν την καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης των προσφορών. Με την εν λόγω απαίτηση επιδιώκεται να εξασφαλισθεί η διαχρονικότητα του υβριδικού χλοοτάπητα, κυρίως σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του συνθετικού μέρους του υβριδικού χλοοτάπητα. Πλέον δε τούτου, επί του υπό κρίση ζητήματος, δυνάμει του υπ' αριθ. πρωτ. 596/28.02.2021 εγγράφου του Δήμου, κατόπιν ερωτήματος οικονομικού φορέα χορηγήθηκαν διευκρινίσεις, οι οποίες αναρτήθηκαν στην ηλεκτρονική

πλατφόρμα του διαγωνισμού και διαλαμβάνουν ότι «...η απαίτηση καλύπτεται με την έκδοση της βεβαίωσης καλής εκτέλεσης από τον ιδιοκτήτη του έργου, ανεξαρτήτως εάν αυτή χορηγήθηκε στον παραγωγό του προσφερόμενου είδους ή στην εταιρεία που έχει εγκαταστήσει τον συγκεκριμένο υβριδικό χλοοτάπητα». Συνεπώς, η πλήρωση της προϋπόθεσης δεν απαιτείται να αφορά στην τοποθέτηση του προσφερόμενου είδους αποκλειστικά από τον διαγωνιζόμενο, όπως εσφαλμένως υπολαμβάνει ο προσφεύγων. 3) Στο υπ' αριθ. πρωτ. 591/28.01.2021 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, που χορηγήθηκαν κατόπιν υποβολής σχετικού ερωτήματος από τον προσφεύγοντα αναφέρεται ότι «...η απαίτηση εκπληρώνεται είτε ο χλοοτάπητας είναι ήδη κατασκευασμένος κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς είτε πρόκειται να κατασκευασθεί μετά την σύναψη της σύμβασης». Συνεπώς, ουδεμία ασάφεια ή αντίφαση προκύπτει από τους προσβαλλόμενους με τον τρίτο λόγο της προσφυγής όρους της διακήρυξης. Σε κάθε δε περίπτωση, η επιλογή του προκαλλιεργημένου υβριδικού χλοοτάπητα αιτιολογείται πλήρως στα έγγραφα της σύμβασης και συνίσταται στο γεγονός ότι παράλληλα με τον διαγωνισμό για την αλλαγή του χλοοτάπητα η αναθέτουσα αρχή θα εκπονούσε μελέτη σχετικά με την «Εγκατάσταση συνθετικού χλοοτάπητα (ταρτάν) στο αθλητικό κέντρο ...» (ο διαγωνισμός αυτός πραγματοποιήθηκε, αλλά ματαιώθηκε η διαδικασία σύναψης της σύμβασης, διότι η διαδικασία απέβη άκαρπη και θα συνεχισθεί με προσφυγή στη διάταξη του άρθρου 32 για την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης έργου, επειδή πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις αυτού). Συνεπώς, η επιλογή (λύση) του να εγκατασταθεί ο υβριδικός χλοοτάπητας στο συγκεκριμένο γήπεδο και να γίνουν εκεί όλες οι απαραίτητες εργασίες για την σπορά και την ανάπτυξη του, θα δημιουργούσε μεγάλο πρόβλημα λόγω μη συμβατότητας των ενεργειών που απαιτούνται για την εκπλήρωση των δυο διαφορετικών συμβάσεων. Για παράδειγμα ενώ στο ταρτάν δεν απαιτείται καθόλου υγρασία, ο χλοοτάπητας απαιτεί πότισμα (ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες) από 4-8 επαναλήψεις το 24ώρο. 4) Τέλος, το αντικείμενο της σύμβασης αφορά στην τοποθέτηση του συστήματος υβριδικού χλοοτάπητα στο γήπεδο του ..., επί των ήδη υφιστάμενων εγκαταστάσεων, ήτοι το υπάρχον γήπεδο ποδοσφαίρου και το υφιστάμενο υπόστρωμα του. Τούτου παρέπεται ότι το τελικό αντικείμενο της σύμβασης δεν συνεπάγεται την δημιουργία νέων υποδομών, ούτε πρόκειται για

εξαρχής κατασκευή των εγκαταστάσεων. Συνεπώς, κατά τον ορθό νομικό χαρακτηρισμό, η σύμβαση δεν αφορά στην κατασκευή έργου, σύμφωνα με τις ως άνω παραδοχές και ιδίως τον ορισμό που παρέχεται από την Οδηγία 2014/24/ΕΕ, δοθέντος ότι αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης συνιστά η προμήθεια του ζητούμενου είδους και η και εγκατάσταση του. Η απαίτηση για την προμήθεια 850 κ.μ. εδαφικού υποστρώματος αφορά την υποδομή του υβριδικού χλοοτάπητα και πραγματοποιείται χωρίς χωματοургικά μηχανήματα αλλά με παρελκόμενο μηχάνημα σε γεωργικό ελκυστήρα (τύπου field maker). Αντίστοιχα, η προμήθεια υλικών άρδευσης αφορά στην αντικατάσταση των ήδη υπαρχόντων στοιχείων του λειτουργικού αρδευτικού συστήματος και ως εκ τούτου, όπως συνάγεται εναργώς από τις τιθέμενες τεχνικές προδιαγραφές δεν πρόκειται για εγκατάσταση νέου αρδευτικού δικτύου που προϋποθέτει εκσκαφή, υδραυλικούς υπολογισμούς ή ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες και γνώσεις. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και εάν ήθελε κριθεί ότι από τους όρους που εισάγονται στη διακήρυξη, η σύμβαση δύναται να χαρακτηριστεί ως μικτή, με χαρακτήρα συμβάσεως προμήθειας και έργου, στην περίπτωση αυτή, τόσο από ποιοτική όσο και από ποσοτική άποψη ο προέχων χαρακτήρας του διαγωνισμού συνίσταται στην προμήθεια του χλοοτάπητα και των υλικών άρδευσης και όχι στην εκτέλεση έργου.

9. Επειδή, τέλος, στις 25-02-2021 ο προσφεύγων κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ το αυθημερόν Υπόμνημά του προς αντίκρουση των απόψεων του Δήμου, κατά τους όρους του τελευταίου εδαφίου της πρώτης παρ. του άρ. 365 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, στο οποίο ισχυρίζεται τα εξής: 1) Ανεξαρτήτως των πιστοποιητικών που ο προσφεύγων μπορεί να διαθέτει, πάντως ο προσφεύγων διατηρεί έννομο συμφέρον να προβάλλει το σχετικό λόγο της προσφυγής του σχετικώς με το πιστοποιητικό ενεργειακής διαχείρισης ISO 50001 για τις φυτωριακές μονάδες με τις οποίες υποχρεώνεται να συνεργαστεί, το οποίο συνιστά ένα πλαίσιο λειτουργίας για βιομηχανίες και εμπορικές εγκαταστάσεις ή ολόκληρους οργανισμούς, με σκοπό να διαχειρίζονται ή να μειώνουν την κατανάλωση ενέργειας και δεν αφορά φυτώρια, τα οποία κατά βάση δεν αποτελούν πρωτίστως ούτε βιομηχανικές ούτε εμπορικές επιχειρήσεις, αλλά αγροτικές επιχειρήσεις, οι οποίες με τη βοήθεια των μηχανικών μέσων (γεωργικούς ελκυστήρες) καλλιεργούν χλοοτάπητα με

σκοπό την διάθεσή του προπαρασκευασμένου στην αγορά. Ως προς το πιστοποιητικό ISO 39001, όπως αναφέρει και στην προδικαστική του προσφυγή, είναι εντελώς άσχετο με τη διακήρυξη αφού δεν έχει καμία σχέση με την ποιότητα του ίδιου του προσφερόμενου προϊόντος και συνδέεται με εταιρείες που έχουν ως κύριο αντικείμενό τους τη μεταφορά σε σχέση με την οδική ασφάλεια και τη μείωση τραυματισμών και θανάτων λόγω τροχαίων και όχι σε σχέση με τις σωστές συνθήκες μεταφοράς και διατήρησης σε άρτια κατάσταση ενός προϊόντος, όπως διατείνεται η αναθέτουσα αρχή. Τέλος, η διευκρίνιση ότι η απαίτηση για το εν λόγω ISO εκπληρώνεται είτε αν το διαθέτει μία φυτωριακή μονάδα, είτε ο ανάδοχος, είτε μία οποιαδήποτε μεταφορική εταιρεία δεν μεταβάλλει το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, αφού θα έπρεπε να αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ και να κοινοποιηθεί σε όλους τους διαγωνιζόμενους, μέχρι 6 μέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, σύμφωνα με τον όρο 2.1.3 της διακήρυξης, καθώς όλοι οι όροι της διακήρυξης πρέπει να είναι εξ αρχής με σαφήνεια ορισμένοι. 2) Ακόμα και αν η συγκεκριμένη τεχνολογία χρησιμοποιείται ήδη στην Ευρώπη δεν σημαίνει ότι γίνεται με αντίστοιχη εφαρμογή των πολύ ειδικών προδιαγραφών που θέτει η διακήρυξη, για αυτό άλλωστε ο ίδιος ο Δήμος συνομολογεί ότι «πολλά φυτώρια στην Ευρώπη προετοιμάζουν και καλλιεργούν υβριδικό χλοοτάπητα είτε με παραγγελία εκ των προτέρων από ποδοσφαιρικά σωματεία, είτε από κατασκευαστικές εταιρείες που συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες, είτε από εταιρείες που παράγουν το συνθετικό τμήμα του υβριδικού χλοοτάπητα». Η δε απαίτηση για επιτυχή εγκατάσταση χλοοτάπητα ένα (1) τουλάχιστον έτος πριν την ημέρα κατάθεσης των προσφορών, σαφώς και αποτελεί κριτήριο τεχνικής ικανότητας (επαγγελματικής εμπειρίας) του φακέλου της τεχνικής προσφοράς. Αντιθέτως, ο Δήμος, όχι μόνο δεν αιτιολογεί την παράλογη αυτή απαίτησή του, ως προς το τι, δηλαδή, συνεισφέρει στην αξιολόγηση μίας προσφοράς, αλλά εγείρει και αμφιβολίες για την αντικειμενικότητα της αξιολόγησης των προσφορών που υποχρεούται να κάνει. Και τούτο, διότι ρητή απαίτηση στη διακήρυξη «ένα έτος τουλάχιστον από την ημέρα κατάθεσης των προσφορών» έγινε στις απόψεις της «ένα (1) τουλάχιστον έτος πριν την καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης των προσφορών». 3) Η διακήρυξη ήταν ασαφής ως προς το ζητούμενο αυτό, οπότε και διευκρινίστηκε ότι ο χλοοτάπητας θα μπορούσε είτε να είναι προκατασκευασμένος, γεγονός

εξαιρετικά δυσχερές ή ανέφικτο λόγω των εξαντλητικών και πολύ εξειδικευμένων απαιτήσεων, οπότε είναι δύσκολο να τον κατέχει κάποιος εκ προοιμίου, είτε να κατασκευαστεί μετά τη σύναψη της σύμβασης. Και με αυτά τα δεδομένα όμως οι δυσανάλογες και εξαντλητικές τεχνικές προδιαγραφές και άσχετες με το αντικείμενο του διαγωνισμού προϋποθέσεις καθιστούν εντόνως δυσχερή ή ανέφικτη την παραγωγή του, και υποχρεώνουν τον προσφεύγοντα να συνεργαστεί με φυτωριακή μονάδα. 4) Εφόσον από τη διακήρυξη ζητείται προμήθεια 850κ.μ. εδαφικού υποστρώματος, στην ουσία απαιτείται εκσκαφή με χωματοουργικά μηχανήματα και επαναδιάστρωση, εξομάλυνση, και συμπύκνωση του νέου εδαφικού υποστρώματος. Επίσης, αποτελεί φυσικό επακόλουθο και η φορτοεκφόρτωση αυτών των κυβικών μέτρων χώματος, καθώς και η μεταφορά και απόρριψή τους σε ΑΕΕΚ (αδειοδοτημένες μονάδες υποδοχής προϊόντων εκσκαφών). Εξάλλου, σημασία δεν έχει μόνον η αξία της προμήθειας, αλλά η το κύριο αντικείμενο της σύμβασης που στην προκειμένη περίπτωση είναι η εκτέλεση έργου.

10. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 του ν. 4412/2016, που διέπει τον διαγωνισμό, «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων», ενώ το άρθρο 53 παρ. 2 περ. ια΄ του ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο των εγγράφων της σύμβασης» ορίζει ότι: «Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. [...] Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της

προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως: [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης [...] ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής [...]». Εξάλλου, στο άρθρο 54 (Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του ίδιου ως άνω νόμου , ορίζεται ότι «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της. ... 2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. ... 4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο». ...». Περαιτέρω, το άρθρο 75 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «1. Τα

κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. 2. ..., 3., 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης. Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους». Τέλος, στο άρθρο 82 του νόμου με τίτλο «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» ορίζεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών

προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας. 2. Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδομένων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές Αριθμός απόφασης: 818/2020 31 αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης.» [...].

11. Επειδή, οι κανονιστικές πράξεις δεν έχουν ανάγκη αιτιολογίας (βλ. ΣτΕ 1463/2015, 2929/2016), εκτός εάν η αιτιολόγηση απαιτείται ρητά από το νόμο ή αυτό προκύπτει σαφώς (ΣτΕ 3915/1988, 2465/1993, 2230/2000), όπως στην περίπτωση που η έκδοση της πράξης επιτρέπεται ή επιβάλλεται όταν συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις που καθορίζει η εξουσιοδοτική διάταξη. Ετέρωθεν και στην περίπτωση αυτή, οι τεχνικές προδιαγραφές

ελέγχονται από την άποψη της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣτΕ 189/2015, ΕΑ ΣτΕ 124/2015, 9/2015, 354/2014 κ.ά.), σε κάθε δε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης και να μην εισάγουν αδικαιολόγητα εμπόδια στην ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, υπό την έννοια ότι οφείλουν να αποφεύγουν διατάξεις που οδηγούν σε τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού μέσω απαιτήσεων που ευνοούν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτή χαρακτηριστικών που διακρίνουν συνήθως τα προϊόντα/υπηρεσίες του τελευταίου, ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη του ανταγωνισμού (βλ. ΕλΣυν 2402/2010). Κατ' αναλογία, η θέσπιση τέτοιων όρων τεχνικής ικανότητας, ενόψει των περιορισμών που συνεπάγονται, πρέπει να δικαιολογείται από τη φύση, την ποσότητα, το μέγεθος, τη σπουδαιότητα, την πολυπλοκότητα και τις εξειδικευμένες απαιτήσεις της προς ανάθεσης σύμβασης, ώστε να μην παραβιάζει τη γενική αρχή της αναλογικότητας που ορίζει κατά το κοινοτικό δίκαιο, ότι οι όροι αυτής δεν πρέπει να βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου (βλ. ΕλΣυν 2590/2016, ΔΕΕ C-213/07, Μηχανική Α.Ε. σκ. 44-48 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία, C-234/03 CONTSE).

12. Επειδή, συνεπώς η αναθέτουσα αρχή έχει την ευχέρεια να καθορίσει τις προϋποθέσεις συμμετοχής, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, του διαγωνισμού με δύο βασικούς περιορισμούς: (α) να μην περιορίζεται ο ελεύθερος και ανόθευτος ανταγωνισμός και η ευρεία συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες μέσω της επιβολής προδιαγραφών που συρρικνώνουν την ελεύθερη αγορά και (β) να τίθενται κατά τέτοιο τρόπο στο κείμενο της διακήρυξης, ώστε να είναι αρκετά ακριβείς και να μην καταλείπεται οιαδήποτε αμφιβολία στους προσφέροντες ως προς την κατανόηση και τον προσδιορισμό του αντικειμένου και των απαιτήσεων της διακήρυξης. Επιπρόσθετα, κάθε αναθέτουσα αρχή στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να λαμβάνει υπόψη το κριτήριο της αναλογικότητας υπό την έννοια ότι τυχόν περιοριστικά μέτρα που τίθενται με τους όρους της διακήρυξης μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με το ενωσιακό δίκαιο μόνον εάν μπορεί να

αποδειχθεί ότι: (α) έχουν οριστεί για την εξυπηρέτηση θεμιτού σκοπού δημόσιας τάξης που έχει τεθεί προς το γενικό συμφέρον, (β) εφαρμόζονται κατά τρόπο που δεν δημιουργεί διακρίσεις, (γ) είναι κατάλληλα για την επίτευξη αυτού του επιδιωκόμενου σκοπού και (δ) δεν είναι δεσμευτικά πέραν του βαθμού που είναι αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού (βλ. ΔΕΚ απόφαση της 3η Φεβρουαρίου 1993 Vereniging Veronica Omroep Organisatie κατά Commissariaat voor de Media, C-148/91, σκ. 9, Dieter Kraus κατά Land Baden-Wurttemberg, C-19/92, σκ. 32). Με άλλα λόγια η αναθέτουσα αρχή είναι εκείνη που καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των υποψηφίων οικονομικών φορέων, το οποίο, όμως και πρέπει να συνδέεται και να τελεί σε αναλογία προς το αντικείμενο της σύμβασης και να δικαιολογείται από τη φύση και το σκοπό του συγκεκριμένου έργου, ήτοι δύναται η αναθέτουσα αρχή να ζητά ένα ή περισσότερα δικαιολογητικά ανάλογα με τις απαιτήσεις της κατά περίπτωση σύμβασης, τις δυνατότητες της συγκεκριμένης αγοράς στην οποία απευθύνεται και την ανάγκη εξασφάλισης συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού.

13. Επειδή, εξάλλου, η θέσπιση, με τη διακήρυξη, των προδιαγραφών που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού, εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στο διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή σε αυτόν των υποψήφιων αναδόχων δεδομένου ότι από τη φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό προσώπων. Δεν αποκλείεται, δε, ένας τέτοιος περιορισμός, ως εκ των απαιτήσεων συγκεκριμένων προδιαγραφών, αν μόνον αυτές οι συγκεκριμένες προδιαγραφές εξυπηρετούν αποτελεσματικά τις ανάγκες για την κάλυψη των οποίων τίθενται (ΣτΕ 1105/2010, πρβλ. ΣτΕ. 365/2007, Ε.Α. ΣτΕ 267/2008). Επομένως, ο έλεγχος του συννόμου των ελαχίστων τεχνικών προδιαγραφών και των κριτηρίων επιλογής, θα πρέπει να συνεκτιμά τα ανωτέρω και μάλιστα να λαμβάνει υπόψη με ιδιαίτερη σοβαρότητα την ανά περίπτωση αιτιολογία που η αναθέτουσα παρέχει σχετικά με την καταλληλότητα και εν γένει διευκόλυνση που επιτυγχάνεται από συγκεκριμένους σχετικούς όρους. Τούτο δεν σημαίνει, ότι η αναθέτουσα δύναται να αποκλείει τον ανταγωνισμό θεσπίζοντας κατά το

δοκούν επί ποινή αποκλεισμού απαιτήσεις, αλλά ότι το αναγκαίο αυτών ερμηνεύεται και υπό την οπτική της χρηστικότητας και καταλληλότητας και ούτως η διάκριση μεταξύ επιθυμητού και αναγκαίου αυτονόητα στενεύει.

14. Επειδή, τέλος, βάσιμα υποστηρίζεται ότι δεν μπορεί επιβληθεί στην αναθέτουσα αρχή η υποχρέωση να καθορίσει τα κριτήρια για την ανάθεση μιας σύμβασης με βάση τους δυνητικούς προσφέροντες, διότι θα έπρεπε στην περίπτωση αυτή να καθορίζει ποια είναι τα κριτήρια τα οποία μπορεί να πληροί μόνον ένας προσφέρων και να τα αποσύρει από το σχέδιο της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, αντιμετωπίζοντας όμως το ενδεχόμενο ένας προσφέρων να είναι σε θέση να πληροί ένα κριτήριο, και ένας άλλος να μπορεί να πληροί ένα άλλο (πρβλ. ΔΕΕ, C-513/99, *Concordia Bus Finland*, Απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα Jean Mischo, παρ. 153). Κατά συνέπεια, θεμιτά και νόμιμα δεν μπορεί να αποκλειστεί ορισμένοι δυνητικοί προσφέροντες να αποκτούν πλεονέκτημα, εφόσον το ελεγχόμενο κριτήριο είναι αντικειμενικά δικαιολογημένο, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως της συμβάσεως και των αναγκών της αναθέτουσας αρχής.

15. Επειδή, σε σχέση με τον πρώτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής, η διακήρυξη του διαγωνισμού, στο άρθρο 2.2.7 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης», ορίζει τα εξής: «Οι οικονομικοί φορείς επί ποινή αποκλεισμού, πρέπει να προσκομίσουν τις ακόλουθες πιστοποιήσεις κατά την υποβολή της προσφοράς:- ISO 9001:2015 η ισοδύναμο σε ισχύ, για τη διασφάλιση ποιότητας, που έχει εκδοθεί από πιστοποιημένο οργανισμό για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην Ελλάδα η αντίστοιχο για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην αλλοδαπή, με αναφορά στην μελέτη, εγκατάσταση και συντήρηση υβριδικού συστήματος χλοοτάπητα σε αθλητικές εγκαταστάσεις και εμπορία συναφών ειδών - ISO 14001:2015 η ισοδύναμο σε ισχύ, για την εφαρμογή συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, που έχει εκδοθεί από πιστοποιημένο οργανισμό για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην Ελλάδα η αντίστοιχο για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην αλλοδαπή με αναφορά στην μελέτη, εγκατάσταση και συντήρηση υβριδικού συστήματος χλοοτάπητα σε αθλητικές εγκαταστάσεις και εμπορία συναφών ειδών - ISO 45001:2018 η ισοδύναμο

αυτών σε ισχύ, για την ασφάλεια και την υγιεινή στην εργασία, το οποίο έχει εκδοθεί από πιστοποιημένο οργανισμό για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην Ελλάδα η αντίστοιχο για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην αλλοδαπή με αναφορά στην μελέτη, εγκατάσταση και συντήρηση υβριδικού συστήματος χλοοτάπητα σε αθλητικές εγκαταστάσεις και εμπορία συναφών ειδών. - ISO 50001:2018 η ισοδύναμο σε ισχύ, για την εφαρμογή συστήματος διαχείρισης ενέργειας, που έχει εκδοθεί από πιστοποιημένο οργανισμό για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην Ελλάδα η αντίστοιχο για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην αλλοδαπή με αναφορά στην μελέτη, εγκατάσταση και συντήρηση υβριδικού συστήματος χλοοτάπητα σε αθλητικές εγκαταστάσεις και εμπορία συναφών ειδών. - ISO 37001:2016 η ισοδύναμο σε ισχύ, για την εφαρμογή συστήματος διαχείρισης κατά της διαφθοράς, που έχει εκδοθεί από πιστοποιημένο οργανισμό για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην Ελλάδα η αντίστοιχο για τους ενδιαφερόμενους με εγκατάσταση στην αλλοδαπή με αναφορά στην μελέτη, εγκατάσταση και συντήρηση υβριδικού συστήματος χλοοτάπητα σε αθλητικές εγκαταστάσεις και εμπορία συναφών ειδών». Εξάλλου, στο άρθρο 1 της Συγγραφής Υποχρεώσεων που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης, μεταξύ άλλων, ορίζονται τα εξής: «...Το σύστημα του συνθετικού χλοοτάπητα θα πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα πιστοποιητικά και ο κάθε οικονομικός φορέας να τα προσκομίζει με την τεχνική του προσφορά επί ποινή αποκλεισμού: 1... 2... 3... 4. Πιστοποιητικό συστήματος διαχείρισης ενέργειας στην εργασία κατά ISO 50001:2018 ή ισοδύναμο, που έχει εκδοθεί από πιστοποιημένο οργανισμό με αναφορά στο αντικείμενο της συγκεκριμένης προμήθειας (για τον παραγωγό του υβριδικού συστήματος του χλοοτάπητα), το οποίο να είναι σε ισχύ κατά την υποβολή της προσφοράς. 5. Πιστοποιητικό συστήματος διαχείρισης οδικής ασφάλειας κατά ISO 39001:2012 ή ισοδύναμο, που έχει εκδοθεί από πιστοποιημένο οργανισμό με αναφορά στο αντικείμενο της συγκεκριμένης προμήθειας (για τον παραγωγό του υβριδικού συστήματος του χλοοτάπητα), το οποίο να είναι σε ισχύ κατά την υποβολής της προσφοράς. ...».

16. Επειδή, εξάλλου, όπως γίνεται δεκτό στη με αριθμό 1018/2020 Απόφαση της ΑΕΠΠ (σκ. 28) «στον επίσημο διαδικτυακό τόπο του Διεθνούς

Οργανισμού Τυποποίησης (International Organization for Standardization, <https://www.iso.org/standard/51297.html>), αναφέρεται ότι το πρότυπο ISO 50001:2011 "Συστήματα Διαχείρισης Ενέργειας (EnMS) – Απαιτήσεις και οδηγίες εφαρμογής" αποτελεί το ειδικό πλαίσιο προδιαγραφών που αναπτύχθηκε από το Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) για τον σχεδιασμό και την πιστοποίηση συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης. Το πρότυπο ISO 50001:2011 καθορίζει τις απαιτήσεις για το σχεδιασμό, την εφαρμογή και παρακολούθηση ενός συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, του οποίου σκοπός είναι το να παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση – στον οργανισμό, να ακολουθεί μια συστηματική προσέγγιση για την επίτευξη διαρκούς βελτίωσης της ενεργειακής επίδοσης, η οποία συνίσταται επιμέρους, στην ενεργειακή αποδοτικότητα, την ενεργειακή ασφάλεια, τη βελτιούμενη χρήση ενέργειας και τη βελτίωση στην κατανάλωση ενεργειακών πόρων. Το πρότυπο, λοιπόν, έχει ως στόχο να βοηθήσει τους οργανισμούς να επιτύχουν σταθερά, μείωση στην ενεργειακή κατανάλωση, και ως εκ τούτου στο ενεργειακό τους κόστος και τις εκπομπές αερίων που ενοχοποιούνται για το "φαινόμενο του θερμοκηπίου". Το διεθνές πρότυπο ISO 50001 δημοσιεύθηκε από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης ISO, τον Ιούνιο του 2011, και προσαρμόζεται στις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά κάθε οργανισμού, ανεξαρτήτως μεγέθους, τομέα δραστηριοποίησης και της γεωγραφικής του εγκατάστασης. Το σύστημα αναπτύχθηκε βασιζόμενο στα πρότυπα ISO 9001 Quality Management System (QMS) και ISO 14001 Environmental Management System (EMS), με την προσθήκη σημαντικών παραμέτρων όπως η βελτίωση της «Ενεργειακής Διαχείρισης Συστήματος» καθώς και η «Ενεργειακή Απόδοση». Χαρακτηριστικό είναι πως η βελτίωση της ποιότητας και της περιβαλλοντικής επίδοσης της επιχείρησης από τα αναφερόμενα στον ως άνω ιστότοπο δεν απορρέουν ως απαίτηση από το πρότυπο ISO 50001. Οργανισμοί όλων των τύπων και μεγεθών, επιδιώκουν ολοένα και περισσότερο τη μείωση των ενεργειακών αναγκών τους. Αυτή η επιδίωξη μείωσης οδηγείται, συχνότερα, από την ανάγκη ή το στόχο. Εξάλλου, από τον επίσημο ιστότοπο www.esyd.gr, προκύπτει ότι οι διαπιστευμένοι φορείς πιστοποίησης αναφέρουν τα κάτωθι ως επίσημο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διαπίστευσης (βλ. ενδεικτικά Παράρτημα Α18/9 του Πιστοποιητικού Αρ.236-6 ΕΠΙΣΗΜΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ της ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ της TÜV AUSTRIA ΕΛΛΑΣ Μ.Ε.Π.Ε. ως Φορέα Πιστοποίησης Συστημάτων

Ενεργειακής Διαχείρισης κατά το πρότυπο ISO 50001:2018): - Βιομηχανία – ελαφρά και μεσαία: Μονάδες παραγωγής ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτικών προϊόντων - Βαρεία Βιομηχανία: Παραγωγικές μονάδες εντάσεως κεφαλαίου που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών και ενέργειας – Κτίρια: Συνήθη εμπορικά κτίρια - Συγκροτήματα Κτιρίων: Κτίρια με λειτουργίες που απαιτούν ειδική εμπειρογνωμοσύνη, λόγω της πολυπλοκότητας των ενεργειακών πηγών και των χρήσεων – Μεταφορές: Συστήματα ή μέσα για τη μεταφορά προσώπων και φορτίων/εμπορευμάτων - Παροχή Ενέργειας: Παραγωγή ενέργειας (συμπαραγωγή, ηλεκτρική ενέργεια, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) και μεταφορά-διανομή». Στη με αριθμό 1414/2020 Απόφαση της ΑΕΠΠ, εξάλλου, γίνεται δεκτό ότι «το πρότυπο ISO 39001:2012 καθορίζει τις απαιτήσεις ενός Συστήματος Διαχείρισης της Οδικής Ασφάλειας και εφαρμόζεται από τους Οργανισμούς οι οποίοι αλληλεπιδρούν το σύστημα /δίκτυο οδικής Κυκλοφορίας. Το πρότυπο ISO 39001:2012 καθορίζει τις απαιτήσεις ενός Συστήματος Διαχείρισης της Οδικής Ασφάλειας και μπορεί να εφαρμοστεί ενδεικτικά από Εταιρίες Logistics / Μεταφορών, Επιχειρήσεις με Στόλο Οχημάτων (ΚΤΕΛ, Αστικές Συγκοινωνίες, Βιομηχανίες/Βιοτεχνίες, Super Markets), Εταιρίες Οδικής Βοήθειας Εταιρίες Ταχυμεταφορών (Courier), Εταιρίες Ταξί, Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια, Διαχειριστές Εθνικών Οδών / Αυτοκινητοδρόμων. Μέσω της πιστοποίησης σύμφωνα με το ISO 39001:2012 ο οργανισμός αποδεικνύει τη δέσμευσή του για: Μείωση Οδικών Συμβάντων, Μείωση εργατικών ατυχημάτων, Μείωση της βαρύτητας των συνεπειών των ατυχημάτων, Μείωση Κόστους Λειτουργίας μέσω της μείωσης: των καταναλώσεων, των προστίμων για ανασφαλή οδήγηση, των αποζημιώσεων. Εμπέδωση της έννοιας της Οδικής Ασφάλειας και γενικότερα της έννοιας της Υγείας & Ασφάλειας από όλους. Ικανοποίηση των απαιτήσεων πελατών των ενδιαφερομένων μερών.».

17. Επειδή, ενόψει των όσων γίνονται δεκτά στις παραπάνω σκέψεις, λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο της δημοπρατούμενης σύμβασης, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απαίτηση του άρθρου 1 της Συγγραφής Υποχρεώσεων ο παραγωγός του υβριδικού χλοοτάπητα να διαθέτουν επί ποινή αποκλεισμού του προσφέροντος οικονομικού φορέα πιστοποιητικό ISO 50001 και ISO 39001 δεν σχετίζεται με την επιτυχή εκτέλεση της σύμβασης, είναι δυσανάλογη και

περιορίζει χωρίς αντικειμενική δικαιολόγηση τον ανταγωνισμό. Έχει δε κριθεί ότι με τα κριτήρια της σχετικότητας με το αντικείμενο της σύμβασης και της αναλογικότητας πρέπει να επιλέγεται και η υποχρεωτική επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση περί διάθεσης και προσκόμισης πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τη διατύπωση του άρθρου 82 του ν. 4412/2016 οι αναθέτουσες αρχές μπορούν και να μην απαιτούν κανένα τέτοιο πιστοποιητικό (ΑΕΠΠ 1018/2020, σκ. 24). Εν πάση περιπτώσει, οι σχετικές απαιτήσεις πρέπει να σχετίζονται με την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της σύμβασης και να είναι συναφείς ποσοτικά και ποιοτικά με το αντικείμενο αυτής, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω. Και τούτο, διότι ούτε το φυτώριο όπου προκαλλιεργείται ο χλοοτάπητας, ούτε το γήπεδο όπου θα εγκατασταθεί μπορεί να νοούνται ως εγκαταστάσεις ενεργοβόρες για τις οποίες εύλογα μπορεί να ζητείται σύστημα για τη μείωση στην ενεργειακή κατανάλωση, και ως εκ τούτου στο ενεργειακό τους κόστος και τις εκπομπές αερίων, ούτε ο ειδικός χειρισμός και οι ειδικές συνθήκες θερμοκρασίας κατά τη φόρτωση και μεταφορά του υβριδικού χλοοτάπητα επιβάλλουν στον υποψήφιο οικονομικό φορέα, τον παραγωγό του χλοοτάπητα ακόμα και στον τυχόν τρίτο μεταφορέα από το φυτώριο στο γήπεδο να τηρεί σύστημα για την οδική ασφάλεια. Όσα δε περί του αντιθέτου προβάλλει η αναθέτουσα αρχή είναι αβάσιμα και απορριπτέα. Και ναι μεν η απαίτηση προσκόμισης ISO με πεδίο εφαρμογής και τη «μελέτη», πράγματι αποσαφηνίστηκε ότι τέθηκε εκ παραδρομής, η απαίτηση όμως ο παραγωγός του υβριδικού χλοοτάπητα να διαθέτει επί ποινή αποκλεισμού πιστοποιητικό ISO 50001 και ISO 39001 ούτε ήρθη, ούτε η επισήμανση του Δήμου με τις απόψεις του ότι η ως άνω απαίτηση πληρούται είτε με πιστοποίηση της φυτωριακής μονάδας είτε του ίδιου του αναδόχου είτε οποιασδήποτε μεταφορικής εταιρείας διαθέτει τα κατάλληλα οχήματα και είναι εφοδιασμένη με ISO 39001, συνιστά νόμιμη διευκρίνιση του όρου, αφού δεν αναρτήθηκε ως διευκρίνιση στην κεντρική σελίδα του διαγωνισμού στον χώρο όπου δημοσιεύονται τα έγγραφα της σύμβασης, προκειμένου να καταστεί μέρος του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού. Τούτων, έπεται ότι ο όρος του άρθρου 1 της Συγγραφής υποχρεώσεων που απαιτεί ο παραγωγός του υβριδικού χλοοτάπητα να διαθέτει επί ποινή αποκλεισμού πιστοποιητικό ISO 50001 και ISO 39001 είναι μη νόμιμος και πρέπει να ακυρωθεί, ο δε πρώτος

λόγος της κρινόμενης προσφυγής πρέπει κατά τα ανωτέρω να γίνει εν μέρει δεκτός.

18. Επειδή, αντιθέτως, οι ισχυρισμοί που βάλλουν κατά των προδιαγραφών για το προς προμήθεια είδος στη με αρ. .../20... μελέτη σχετικά με τον διαγωνισμό, καθώς και των προϋποθέσεων πλήρωσής τους πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτοι. Και τούτο, διότι όπως γίνεται δεκτό στη 13^η σκέψη της παρούσας η θέσπιση, με τη διακήρυξη, των προδιαγραφών που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού, εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στο διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή σε αυτόν κάποιων υποψήφιων αναδόχων, δεδομένου ότι από τη φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό προσώπων. Δεν αποκλείεται, δε, ένας τέτοιος περιορισμός, ως εκ των απαιτήσεων συγκεκριμένων προδιαγραφών, αν μόνον αυτές οι συγκεκριμένες προδιαγραφές εξυπηρετούν αποτελεσματικά τις ανάγκες για την κάλυψη των οποίων τίθενται (ΣτΕ 1105/2010, πρβλ. ΣτΕ. 365/2007, Ε.Α. ΣτΕ 267/2008). Στην προκειμένη περίπτωση, όπως, προβάλλει η αναθέτουσα αρχή, χωρίς κατ' ουσίαν να αμφισβητείται από τον προσφεύγοντα, η τεχνολογία προκαλλιέργειας του ζητούμενου είδους δεν είναι νέα, αλλά χρησιμοποιείται ευρέως στην Ευρώπη εδώ και πέντε χρόνια, στην Ευρώπη δε υπάρχουν πάνω από 10 εταιρείες παραγωγής υβριδικού χλοοτάπητα, η δε ζητούμενη ποικιλία ... του χλοοτάπητα είναι συνήθης ποικιλία, ιδανική για γήπεδα ποδοσφαίρου. Ανεξαρτήτως αν τα φυτώρια προετοιμάζουν και καλλιεργούν υβριδικό χλοοτάπητα με παραγγελία εκ των προτέρων, ο προσφεύγων, δεν επικαλείται με τρόπο ορισμένο και αρκούντως εξειδικευμένο ότι αν και επιχείρησε αδυνατεί ή δυσχεραίνεται ουσιωδώς να συνεργαστεί με φυτώριο που να μπορεί να παράξει το ζητούμενο χλοοτάπητα με τις ζητούμενες ειδικές προδιαγραφές στους χρόνους που ζητείται. Αντιθέτως, ισχυριζόμενος ότι οι ανάγκες του καθ' ου Δήμου δεν μπορεί να εξομοιώνονται με τις ανάγκες χλοοτάπητα γηπέδων ποδοσφαιρικών κολοσσών, ενώ θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν από απλό προκαλλιεργημένος χλοοτάπητα, αντί του υβριδικού, επιχειρεί απαράδεκτως υπό την μορφή γενικής αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων

της διακήρυξης, να προσδιορίσει, κατά τις δικές τους δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και να καθορίσει, βάσει δικών του εκτιμήσεων, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, (βλ. Επ. Αν. ΣΤΕ 307/2007). Εξάλλου, εύλογα τίθεται η απαίτηση για την κατάθεση βεβαίωσης από την προμηθεύτρια εταιρεία του υβριδικού χλοοτάπητα, προκειμένου να διακριβωθεί η επιτυχής καλλιέργεια του προϊόντος. Όπως, εξάλλου, διευκρινίστηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 650/01-02-2021 έγγραφο, το οποίο δεν αμφισβητήθηκε, συνεπώς οι παρεχόμενες με αυτό διευκρινίσεις εντάχθηκαν στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕΦΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/2013), για την πλήρωση της προϋπόθεσης του αρ. 7 της Συγγραφής Υποχρεώσεων «...η απαίτηση καλύπτεται εφόσον η πρωτότυπη βεβαίωση του οίκου παραγωγής του συνθετικού χλοοτάπητα αναφέρει ότι είναι ο προμηθευτής της εταιρείας παραγωγής του προκαλλιεργημένου υβριδικού συστήματος και ότι το τελικό προϊόν του υβριδικού συστήματος χλοοτάπητα πληροί όλες τις προδιαγραφές παραγωγής του». Περαιτέρω, με το υπ' αριθ. πρωτ. 591/28.01.2021 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, καθίσταται σαφές ότι η προσκόμιση δείγματος που προβλέπεται με το άρθρο 1 στοιχ. 18 της Συγγραφής Υποχρεώσεων ζητείται «...για να γίνει μακροσκοπική εξέταση του συνολικού συστήματος υβριδικού χλοοτάπητα, δηλαδή η συνύπαρξη των φυτών φυσικού χλοοτάπητα με τις ίνες του συνθετικού καθώς και για την ομοιόμορφη ανάπτυξη του ριζικού συστήματος σε όλη την επιφάνεια του δευτερευόντως υποστρώματος (πέλος). Άρα το προσκομισθέν δείγμα θα είναι αποδεκτό, με την προϋπόθεση ότι ο συνθετικός χλοοτάπητας θα έχει τις τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης, ενώ η ποικιλία φυσικού χλοοτάπητα και του εδαφικού υποστρώματος μπορεί να είναι παρόμοια, δεδομένου ότι αφ ενός οι περισσότερες εταιρείες παραγωγής στον συνθετικού χλοοτάπητα διαθέτουν έτοιμο προκαλλιεργημένο υβριδικό χλοοτάπητα για γήπεδα και για δειγματοισμό και αφετέρου η σύσταση του εδαφικού αλλά και το μείγμα των σπόρων είναι κατά κανόνα αυτό που χρησιμοποιείται για γήπεδα ποδοσφαίρου.» Αντίστοιχα, για τις απαιτήσεις που εισάγονται με τους όρους 6.5 της διακήρυξης και του αρ. 1 αριθ. 18 της Συγγραφής Υποχρεώσεων, στο περιεχόμενο του ίδιου ως άνω εγγράφου (αριθ. πρωτ. 591/28.01.2021) διευκρινίστηκε ότι: «...Το εδαφικό υπόστρωμα και τα

φυτά του φυσικού χλοοτάπητα δεν θα αξιολογηθούν βάσει των δειγμάτων, στο εν λόγω στάδιο του διαγωνισμού, δοθέντος ότι ο έλεγχος για την πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών του εδαφικού υποστρώματος και φυτών χλοοτάπητα εξασφαλίζεται με την δυνατότητα της Υπηρεσίας, μετά την σύναψη της σύμβασης, να επισκεφθεί το φυτώριο που έχει εγκατασταθεί, καλλιεργηθεί και αναπτυχθεί το σύστημα του προκαλλιεργημένου υβριδικού χλοοτάπητα, για έλεγχο της ποιότητας όλων των παραμέτρων της μελέτης, μεταξύ άλλων του εδαφικού υποστρώματος και των φυτών του χλοοτάπητα.». Τέλος, βάσιμα ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή ότι η απαίτηση του άρθρου 1 στοιχ. 16 της Συγγραφής Υποχρεώσεων περί βεβαίωσης καλής εκτέλεσης από ιδιοκτήτη έργου, από την οποία να προκύπτει η τοποθέτηση του συγκεκριμένου είδους υβριδικού χλοοτάπητα δεν συνιστά κριτήριο επαγγελματικής εμπειρίας, αλλά αφορά στην απόδειξη ότι ο συγκεκριμένος τύπος - μοντέλο - χλοοτάπητα έχει τοποθετηθεί σε γήπεδο όπου διεξάγονται επαγγελματικοί αγώνες ποδοσφαίρου, προκειμένου να διακριβωθεί ότι το προσφερόμενο είδος έχει ανταποκριθεί σε υψηλές απαιτήσεις, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά του. Περαιτέρω, από τον όρο του αρ. 1 στοιχ. 16 της Συγγραφής Υποχρεώσεων συνάγεται ότι η απαίτηση αφορά στην τοποθέτηση του χλοοτάπητα ένα (1) τουλάχιστον έτος πριν την καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης των προσφορών. Με την εν λόγω απαίτηση επιδιώκεται να εξασφαλισθεί η διαχρονικότητα του υβριδικού χλοοτάπητα κυρίως σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του συνθετικού μέρους του υβριδικού χλοοτάπητα. Πλέον δε τούτου, επί του υπό κρίση ζητήματος, δυνάμει του υπ' αριθ. πρωτ. 596/28.02.2021 εγγράφου του Δήμου, κατόπιν ερωτήματος οικονομικού φορέα χορηγήθηκαν διευκρινίσεις, οι οποίες αναρτήθηκαν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του διαγωνισμού και διαλαμβάνουν ότι «...η απαίτηση καλύπτεται με την έκδοση της βεβαίωσης καλής εκτέλεσης από τον ιδιοκτήτη του έργου, ανεξαρτήτως εάν αυτή χορηγήθηκε στον παραγωγό του προσφερόμενου είδους ή στην εταιρεία που έχει εγκαταστήσει τον συγκεκριμένο υβριδικό χλοοτάπητα». Συνεπώς, η πλήρωση της προϋπόθεσης δεν απαιτείται να αφορά στην τοποθέτηση του προσφερόμενου είδους αποκλειστικά από τον διαγωνιζόμενο, όπως εσφαλμένως υπολαμβάνει ο προσφεύγων. Αντιθέτως, από τους όρους του άρθρου 2.2.6 περί Τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, με σαφήνεια συνάγεται ότι αρκεί οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς «κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας, να έχουν εγκαταστήσει υβριδικό χλοοτάπητα

τουλάχιστον σε ένα (1) γήπεδο κανονικών διαστάσεων (45-90 m X 90-120m) στο οποίο να διεξάγονται τουλάχιστον αγώνες επαγγελματικών πρωταθλημάτων ή/και διεθνών διοργανώσεων (π.χ. αγώνες ...), εμπειρία που δεν σχετίζεται με τη βεβαίωση που ζητείται ειδικώς για την απόδειξη εγκατάστασης του ζητούμενου χλοοτάπητα. Όσα δε περί του αντιθέτου προβάλλει ο προσφεύγων είναι αβάσιμα και απορριπτέα, όπως απορριπτέος είναι συνολικά ο δεύτερος λόγος της προσφυγής του.

19. Επειδή, εξάλλου, ο προβαλλόμενος με τον τρίτο λόγο της προσφυγής ισχυρισμός περί ασάφειας του όρου του άρθρου 1, παρ. 8, του τεύχους της συγγραφής υποχρεώσεων περί προσκόμισης πρωτότυπης βεβαίωσης της εταιρείας που στο φυτώριό της θα εγκατασταθεί και προετοιμαστεί το υβριδικό σύστημα περί διαθεσιμότητας και της αντιφατικότητάς του με τις απαιτήσεις της διακήρυξης οι υποψήφιοι να έχουν ήδη καλλιεργήσει και να έχουν διαθέσιμο τον προκατασκευασμένο υβριδικό χλοοτάπητα και μάλιστα σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές (σελίδα 7 μελέτης), μετά τις διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν με το υπ' αριθ. πρωτ. 591/28.01.2021 έγγραφο του καθ' ου Δήμου, προβάλλεται άνευ εννόμου συμφέροντος. Και τούτο, διότι στο εν λόγω έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, που χορηγήθηκαν κατόπιν υποβολής σχετικού ερωτήματος από τον προσφεύγοντα αναφέρεται ότι «...η απαίτηση εκπληρώνεται είτε ο χλοοτάπητας είναι ήδη κατασκευασμένος κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς είτε πρόκειται να κατασκευασθεί μετά την σύναψη της σύμβασης». Συνεπώς, ουδεμία ασάφεια ή αντίφαση πλέον προκύπτει από τους προβαλλόμενους με τον τρίτο λόγο της προσφυγής όρους της διακήρυξης. Οι λοιποί δε ισχυρισμοί του προσφεύγοντος σχετικά με τη δυσχέρεια παραγωγής του χλοοτάπητα έστω και μετά τη σύναψη της σύμβασης, λόγω των τεχνικών προδιαγραφών του είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι για τους λόγους που αναπτύσσονται στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας, εν πάση δε περιπτώσει συνιστούν απαράδεκτη προβολή νέου ισχυρισμού δια του υπομνήματος, διαφορετικού αυτού περί της ασάφειας των όρων της σύμβασης, που κατά τα άνω ήρθη και συνακόλουθα είναι απορριπτέοι. Τούτο δε λαμβανομένου ιδίως υπόψη ότι ο προσφεύγων αντίθετα από όσα ισχυρίζεται στο υπόμνημά του, στην προσφυγή του προέβαλε τα εξής: «Η επιχείρησή μου μπορεί να διαθέσει άμεσα τον συνθετικό χλοοτάπητα που

προδιαγράφεται στην εν λόγω μελέτη και μπορεί εντός ενός μηνός από την υπογραφή της σύμβασης να εγκαταστήσει τον υβριδικό χλοοτάπητα επί τόπου του γηπέδου, ξεκινώντας έτσι τις απαραίτητες καλλιεργητικές φροντίδες που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξή του, δυνάμενη να εγκαταστήσει μετά από έρευνα, διαλογή ανάμιξη και σταθεροποίηση του κατάλληλου εδαφικού υποστρώματος σύμφωνα με τις προδιαγραφές της μελέτης και να εκτελέσει την σπορά της ποικιλίας φυσικού χλοοτάπητα, όπως περιγράφεται στις τεχνικές προδιαγραφές. Στο χρονικό διάστημα των 6 μηνών που αναφέρεται στη μελέτη θα υπάρχει στο γήπεδο έτοιμος για χρήση ο υβριδικός χλοοτάπητας όπως ακριβώς προδιαγράφεται και μάλιστα χωρίς να τίθενται ζητήματα προσαρμογής, εφόσον ο χλοοτάπητας έχει αναπτυχθεί και συντηρηθεί επί τόπου στο γήπεδο και είναι προσαρμοσμένος στο μικρόκλιμα της περιοχής, με εδαφικό υπόστρωμα απολύτως συμβατό με αυτό που το γήπεδο διαθέτει.». Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί και ο τρίτος λόγος της κρινόμενης προσφυγής.

20. Επειδή, τέλος, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι δια του χαρακτηρισμού της σύμβασης ως προμήθειας, αντί έργου, διευρύνεται παρανόμως και ανεπιτρέπτως ο ανταγωνισμός και σε απλούς προμηθευτές, ήτοι μη εργολήπτες, παρόλο που οι απλοί προμηθευτές δεν διαθέτουν την απαραίτητη επαγγελματική κατάρτιση να εκτελέσουν τις ανωτέρω αναγκαίες εργασίες, επιλογή που τον βλάπτει ως διατηρούντος εργοληπτική επιχείρηση, εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ, προβάλλεται άνευ εννόμου συμφέροντος. Κι τούτο, διότι από τη διισχυριζόμενη διεύρυνση του ανταγωνισμού, ακόμα και αν ήθελε κριθεί ότι ερείδεται σε μη νόμιμο χαρακτηρισμό της σύμβασης ως προμήθειας αντί έργου, ο προσφεύγων δεν επικαλείται ούτε προκύπτει ότι αδυνατεί ο ίδιος να συμμετέχει στον διαγωνισμό ούτε ότι δυσχεραίνεται η συμμετοχή του σε αυτόν, ακόμη και αν ως εργολήπτης μπορεί να διαθέτει επαγγελματικές ικανότητες που οι απλοί προμηθευτές δεν διαθέτουν. Συνεπώς, από τον χαρακτηρισμό της σύμβασης ως προμήθεια και όχι ως έργο, αφού δεν προβάλλει ότι τον αποκλείει ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την (λυσίτελή) συμμετοχή του στο διαγωνισμό, ο προσφεύγων δεν αποδεικνύει συγκεκριμένη βλάβη του εξαιτίας του λόγου αυτού (βλ. ΣτΕ ΕΑ 86/2018, 12-15/2018 Ολομ., πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 1 Ολομ. 48/2016), ούτε προβάλλει ότι για τον λόγο αυτό κωλύεται να υποβάλει λυσίτελή αίτηση συμμετοχής (ΣτΕ 2068/2008, 4022/2006), ούτε ότι

προδιαγράφεται (άμεσα ή έμμεσα) εις βάρος του το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, λόγω αδυναμίας του να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (βλ. ΣτΕ ΕΑ 86/2018, 12-15/2018 Ολομ. - πρβλ. ΣτΕ ΕΑ Ολομ. 148/2016)», μη θεμελιώνοντας ούτως το ειδικό έννομο συμφέρον του να προβάλλει το σχετικό λόγο προσφυγής. Αντιθέτως, προκύπτει ότι σκοπεύει δια της άσκησης της Προσφυγής του να περιορίσει τον ανταγωνισμό ώστε να αυξήσει τις πιθανότητες κατακύρωσης του διαγωνισμού σε αυτόν. Από την εκτίμηση του συνόλου των στοιχείων της υπόθεσης, εξάλλου, ο χαρακτηρισμός της σύμβασης ως προμήθειας δεν φαίνεται εσφαλμένος. Και τούτο, διότι το αντικείμενο της σύμβασης δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας» κατά την έννοια της περ. 7) του άρ. 2 του ν. 4412/2016, ούτε οι εργασίες για την αφαίρεση του υπάρχοντος παλαιού χλοοτάπητα και του ακατάλληλου εδαφικού υποστρώματος του γηπέδου σε βάθος 0,10m και η επαναδιάστρωση, εξομάλυνση, και συμπύκνωση του νέου εδαφικού υποστρώματος ποσότητας 850m³ στο γήπεδο προ της εγκατάστασης του νέου χλοοτάπητα έχουν προέχοντα χαρακτήρα έναντι της προμήθειας και τοποθέτησης αυτού του ίδιου του χλοοτάπητα, με τις ειδικές προδιαγραφές, τις οποίες άλλωστε ο προσφεύγων βάλλει ως εξαντλητικές και δυσανάλογες, η αξία για την προμήθεια του οποίου, αλλά και η σημασία του για το τελικό αποτέλεσμα του παραδοτέου της σύμβασης υπερβαίνουν των όποιων εργασιών τυχόν απαιτούνται για την υποδομή του. Όσα δε περί του αντιθέτου προβάλλει ο προσφεύγων είναι απορριπτέα ως αβάσιμα, όπως απορριπτέος είναι και ο τέταρτος λόγος της προσφυγής του.

21. Επειδή, ενόψει των όσων γίνονται δεκτά στις αμέσως προηγούμενες σκέψεις θα πρέπει να ακυρωθούν οι όροι του άρθρου 1 της Συγγραφής Υποχρεώσεων κατά το μέρος που απαιτείται ο παραγωγός του υβριδικού χλοοτάπητα να διαθέτουν επί ποινή αποκλεισμού πιστοποιητικό ISO 50001 και ISO 39001.

22. Επειδή, ωστόσο, σε σχέση με πιστοποιητικά ποιότητας, με εξαίρεση αυτά που μη νομίμως ζητούνται κατά τα ανωτέρω, δοθέντος ότι οι

διατάξεις του άρθρου 2.2.7 της διακήρυξης και 1 της Συγγραφής Υποχρεώσεων, όπως νομίμως διευκρινίστηκαν, είναι κατά τα λοιπά σαφείς και ρυθμίζουν αρκούτως το ζήτημα, δεν θα πρέπει άνευ ετέρου να ακυρωθεί και η διακήρυξη στο σύνολό της, ο δε διαγωνισμός μπορεί να διεξαχθεί ως προβλέπει το λοιπό κανονιστικό πλαίσιο αυτού, με την επιφύλαξη πλήρωσης των διατάξεων δημοσιότητας της ακύρωσης των πιο πάνω όρων κατά το μέρος που ως ανωτέρω αναφέρεται και μόνον.

23. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, σύμφωνα με το σκεπτικό.

24. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων πρέπει να του επιστραφεί, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προσφυγή.

Ακυρώνει το άρθρο 1 της Συγγραφής Υποχρεώσεων που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης με αριθμό πρωτοκόλλου .../....20... και ΑΔΑΜ ... με την οποία ο Δήμος ... προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων σχετικά με την «Προμήθεια και τοποθέτηση προκαλλιεργημένου υβριδικού χλοοτάπητα στο αθλητικό κέντρο ...», κατά το μέρος μόνον με το οποίο απαιτείται ο παραγωγός του υβριδικού χλοοτάπητα να διαθέτει επί ποινή αποκλεισμού του προσφέροντος οικονομικού φορέα πιστοποιητικό ISO 50001 και ISO 39001.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου, που κατέθεσε ο προσφεύγων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 3 Μαρτίου 2021 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 23 Μαρτίου 2021.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Νικόλαος Σ. Σαββίδης

Μιχαήλ Γ. Σοφιανός